

UCHWAŁA NR LXXV/711/2024
RADY GMINY SZYDŁOWO

z dnia 23 lutego 2024 r.

**w sprawie uchwalenia gminnego programu osłonowego dotyczącego realizacji usług opiekuńczych poprzez
dostęp do tzw. „opieki na odległość” w ramach Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej
„Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.), art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901, z późn. zm.), Rada Gminy Szydłowo uchwała co następuje:

§ 1. W ramach Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024, uchwała się gminny program osłonowy dotyczący realizacji usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”, który stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Szydłowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Elżbieta Kliber

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr LXXV/711/2024
Rady Gminy Szydłowo
z dnia 23 lutego 2024 r.

**Program osłonowy dotyczący realizacji usług
opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”**

„KORPUS WSPARCIA SENIORÓW”

NA ROK 2024

Luty 2024

SPIS TREŚCI:

- I. **PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU**
- II. **CEL PROGRAMU**
- III. **DIAGNOZA SPOŁECZNA I UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU**
- IV. **REALIZATORZY PROGRAMU**
- V. **ADRESACI I SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU**
- VI. **FINANSOWANIE PROGRAMU**
- VII. **MONITORING PROGRAMU**

I. Podstawa prawna programu

Gminny program osłonowy Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2024 jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, z późn. zm.), dotyczącym realizacji zadań własnych gminy, z uwzględnieniem nowych form wsparcia, w zakresie podejmowania zadań w ramach pomocy społecznej, wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy.

Przyjęcie programu wynika z wymogów zapisu rządowego programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 podpisanego w październiku 2023 r. przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej, w którym to warunkiem otrzymania środków finansowych na wsparcie seniorów jest przyjęcie niniejszego programu – Gmina przystępując do realizacji programu przyjmuje uchwałą program osłonowy dotyczący realizacji usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych. Program jest również odpowiedzią na potrzeby niesamodzielnymi ze względu na wiek oraz stan zdrowia zamieszkałych na terenie gminy Szydłowo seniorów.

II. Cel programu

Celem programu jest zapewnienie dodatkowej pomocy seniorom na terenie Gminy Szydłowo w wieku 60 lat i więcej oraz poprawa ich poczucia bezpieczeństwa i możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. W wyniku rozeznaczonych potrzeb przez pracowników socjalnych Centrum Usług Społecznych do realizacji Programu założono realizację Modułu II, tzn. realizacja usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych. Program jest elementem polityki społecznej gminy Szydłowo w zakresie realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Szydłowo na lata 2018-2026, gdzie jednym z celów strategicznych jest kwestia starości, aktywna i włączająca polityka senioralna poprzez wzmocnienie lokalnego wsparcia dla osób starszych.

III. Diagnoza społeczna i uzasadnienie wprowadzenia programu

Program jest odpowiedzią na wyzwania, jakie stoją przed samorządem w wyniku zachodzących

procesów demograficznych – tzw. „starzenia się społeczeństwa”. Jest również elementem polityki senioralnej Gminy Szydłowo w zakresie troski wobec osób niesamodzielnych ze względu na wiek oraz/lub stan zdrowia. W diagnozie potrzeb i potencjału pod kątem usług społecznych przeprowadzonej w Gminie Szydłowo wyraźnie zaznaczyła się kwestia demograficzna tzn. zmiany w strukturze ludności ze względu na wiek. Według danych na koniec 2022 roku 21,8 proc. mieszkańców Gminy Szydłowo stanowiły osoby w wieku przedprodukcyjnym, 61,8 proc. – osoby w wieku – produkcyjnym, natomiast 16,4 proc. w wieku poprodukcyjnym¹. W dłuższej perspektywie można zauważyć, że sukcesywnie zwiększa się udział zarówno osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym w populacji, natomiast maleje procent ludności w wieku produkcyjnym. Wzrost udział ludności w wieku przedprodukcyjnym jest charakterystyczną cechą Gminy Szydłowo, natomiast tendencja „starzenia się” społeczeństwa występuje również na poziomie powiatu, regionu i kraju, ponadto – według wszelkich dostępnych prognoz – ma ona charakter trwały i będzie kontynuowana w przyszłości. Osoby starsze, w szczególności osoby mające problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzące samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkające z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia są narażone na zachwianie bezpieczeństwa socjalnego oraz postępujący proces alienacji społecznej. Dlatego też, niezbędne jest podjęcie działań zmierzających do niwelowania oraz zapobiegania pogłębianiu się tych procesów.

Wiele z nich jest samotnych, które w ogóle nie mają bliskich albo ich rodzina zamieszkuje poza granicami gminy i sporadycznie kontaktuje się z taką osobą. Obecnie zauważa się narastający popyt na wszelkiego rodzaju wsparcie dla seniorów, który w mniejszym stopniu dotyczy pomocy finansowej, a bardziej usługowej. Nie tylko osoby zainteresowane, ale również inni mieszkańcy Gminy Szydłowo oraz pracownicy instytucji współpracujących, niejednokrotnie informowali Centrum Usług Społecznych o osobach starszych, które wymagają lub mogą potrzebować wsparcia. Zjawisko to stale się nasila i nie tylko globalnie, ale również lokalnie instytucje pomocy społecznej stoją w obliczu zmian związanych ze starzeniem się ludności. W związku z tym, już teraz konieczne jest wdrażanie rozwiązań w różnych obszarach życia, które nastawione będą na zwiększone wsparcie dla osób starszych. Dlatego pożądany jest każdy program dla seniorów, mogący przyczynić się do rozwoju i realnej pomocy osobom w wieku senioralnym, zapewnienia im dostępu do świadczeń socjalnych i innych usług społecznych, polepszenia komfortu życia osób starszych oraz zwiększenia ich bezpieczeństwa.

¹ Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W tym stanie rzeczy oraz wobec wymogów ministerialnych warunkujących finansowanie i realizację niniejszego przedsięwzięcia, w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024, zasadne jest wprowadzenie programu osłonowego na poziomie gminy.

IV. REALIZATORZY PROGRAMU

Koordinatorem programu jest Centrum Usług Społecznych w Szydłowie który współpracuje przy jego realizacji – w miarę potrzeb – z innymi osobami i instytucjami.

V. ADRESACI I SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Program adresowany jest do mieszkańców Gminy Szydłowo w wieku 60 lat i więcej, którzy ze względu na stan zdrowia są narażeni na ryzyko, upadku, zasłabnięcia i innego nagłego pogorszenia się ich stanu zdrowia, i obejmuje w szczególności:

- osoby, które prowadzą samodzielne gospodarstwa domowe,
- osoby, zamieszkałe z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Udzielenie wsparcia w ramach Modułu II

Centrum Usług Społecznych w Szydłowie diagnozuje potrzeby osób w wieku 60 lat i więcej w zakresie wyposażenia ich w tzw. „opaskę bezpieczeństwa”, a następnie – zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa – dokonuje zakupu opaski, wraz z obsługą systemu u wybranego realizatora usługi.

Centrum Usług Społecznych w Szydłowie koordynuje i realizuje program na swoim terenie.

VI. FINANSOWANIE PROGRAMU

Program jest finansowany z dotacji budżetu państwa, otrzymanej w ramach dofinansowania Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 w następujący sposób:

1. udział środków własnych Gminy – nie mniej niż 20%;
2. dotacji budżetu państwa w wysokości nie wyższej niż 80% kosztów realizacji programu;

VII. MONITORING PROGRAMU

Z realizacji programu sporządza się cykliczne sprawozdania ministerialne, wysyłane elektronicznie poprzez Centralną Aplikację Statystyczną i koordynowane przez Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu, będące elementem składowym rozliczania Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024.

Uzasadnienie

do uchwały w sprawie uchwalenia gminnego programu osłonowego dotyczący realizacji usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” w ramach Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024

Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia. Jednocześnie, kierując się troską o bezpieczeństwo osób starszych, program zakłada poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”, a także wsparcie gmin w realizacji świadczenia usług opiekuńczych. W ramach programu „Korpus Wsparcia Seniorów” gmina będzie mogła uzyskać wsparcie finansowe na dofinansowanie zakupu, jak również kosztów użytkowania tzw. opasek lub innych urządzeń zakupionych w ramach programu Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2024r.

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 zakłada, że gmina przystępująca do jego realizacji przyjmuje uchwałą program osłonowy, na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901, z późn. zm.), dotyczący realizacji usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”, który po przeprowadzeniu diagnozy społecznej, zidentyfikuje zakres niezbędnego wsparcia oraz potrzeb gminy w zakresie pomocy osobom starszym, uwzględniając nowe formy wsparcia seniorów. Ponadto wprowadzenie Programu Osłonowego „opieka na odległość” jest zgodne z Uchwałą nr 161 Rady Ministrów z dnia 26 października 2018 roku w sprawie przyjęcia Polityki społecznej wobec osób starszych 2030 Bezpieczeństwo-uczestnictwo-solidarność.

Z tego względu podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.